

ÎNCHEIERE

1 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Gheorghii Varvarici, reprezentat de avocatul Dorin Cojocar,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea în contestare depusă de Gheorghii Varvarici împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea în tot a actului administrativ individual defavorabil,

împotriva hotărârii din 9 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care acțiunea în contencios administrativ depusă de Gheorghii Varvarici a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La data 17 septembrie 2021 Gheorghii Varvarici a depus prin prisma art. 191 alin. (3) din Codul administrativ în Curtea de Apel Chișinău acțiune în ordinea contenciosului administrativ împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea în tot a actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că activează în calitate de procuror în cadrul Procuraturii mun. Chișinău, oficiul Buiucani din anul 2019, fiind numit în funcția de procuror, conform ordinului Procurorului General nr. 279 P din 28 februarie 2019, iar în perioada de activitate nu a avut careva sancțiuni disciplinare.

Gheorghii Varvarici a subliniat că la data de 11 ianuarie 2020, Inspekția procurorilor a înregistrat conform Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspekției procurorilor sesizarea Adjunctului Procurorului General, Mircea Roșioru, parvenită de la Consiliul Superior al Procurorilor, privind tragerea sa la răspundere disciplinară pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și aplicarea necorespunzătoare a legislației procesuale care vizează calificarea infracțiunii

într-o cauză penală, dacă acest lucru nu a fost justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept.

Reclamantul a susținut că la data de 15 iunie 2021, Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, urmare a examinării cauzei disciplinare vizând admiterea unei abateri disciplinare în activitatea procesuală, a emis hotărârea cu nr. 3-17/21 de încetare a procedurii disciplinare pe motiv că nu a fost constatată comiterea unei abateri disciplinare, or, calificarea juridică a faptelor investigate în cadrul examinării cauzei disciplinare a fost efectuată reieșind din probatoriu administrat și propria convingere a procurorului de caz.

Ulterior, la data de 17 august 2021, Consiliul Superior al Procurorilor, examinând contestația Inspecției procurorilor împotriva hotărârii nr. 3-17/21 din 15 iunie 2021 a Colegiului de disciplină și etică, a adoptat hotărârea nr. 1-81/2021, prin care a dispus admiterea contestației Inspecției procurorilor, casarea hotărârii nr. 3-17/21 din 15 iunie 2021 a Colegiului de disciplină și etică cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care reclamantul a fost recunoscut vinovat de comiterea abaterii disciplinare prevăzute de art. 38 lit. a) și b) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, fiindu-i aplicată sancțiunea disciplinară – avertisment.

În opinia reclamantului, hotărârea nr. 1-81/2021 din 17 august 2021 a Consiliului Superior al Procurorilor este una neîntemeiată și nemotivată, deoarece lipsesc temeiurile și motivele de fapt, care ar fi determinat, într-o manieră rezonabilă, sancționarea sa disciplinară în calitate de procuror, or, nu a acționat cu rea credință, iar în speță a calificat acțiunile inculpaților reieșind din probele administrate.

Astfel, la argumentele aditerii contestației privind obligativitatea dispunerii expertizei medico-legale în vederea stabilirii leziunilor corporale și stării psihice a părții vătămate, obligații care sunt expres stipulate la art. 143 din Codul procedură penală, reclamantul a remarcat că victima nu a fost îndreptată pentru efectuarea expertizei enunțate, deoarece din imaginile video care relevă circumstanțele incidentului se observă că ultima nu a fost ținută cu forța și nici nu i-au fost aplicate careva lovituri. Tot în acest context, a fost menționat și faptul că pretinsele fapte ilicite au avut loc în data de 14 aprilie 2019, fiind reclamate organelor de drept la data de 18 aprilie 2019, perioadă de timp în care victima nu a invocat faptul cauzării căroră leziuni corporale.

De asemenea, Gheorghii Varvarici a iterat că art. 143 alin. (1) pct. 1 din Codul procedură penală, expres stipulează faptul că expertiza judiciară se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea: stării psihice sau fizice a părții vătămate, martorului dacă apar îndoieli în privința capacității lor de a percepe just împrejurările ce au importanță pentru cauza penală și de a face declarații despre ele, dacă aceste declarații ulterior vor fi puse, în mod exclusiv sau în principal, în baza hotărârii în cauza dată, pe când în cadrul urmăririi penale atare îndoieli nu au apărut, or, urmare a consumului abuziv de băuturi alcoolice, victima nu își putea aduce aminte evenimentele din data

incidentului, aceasta a aflat despre nefastul incident ulterior peste două zile după expedierea de către o prietenă a imaginilor video din data de 14 aprilie 2019.

Cât privesc argumentele Inspecției procurorilor care face referire la scrisoarea nr. 11-10d/17-3344 din 26 iulie 2017 a Adjunctului Procurorului General și la raportul Secției unificarea practicii în domeniul urmăririi penale și Secției unificarea a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, privind analiza practicii de investigare și judecare a infracțiunilor de viol și a altor infracțiuni cu caracter sexual în perioada anilor 2015-2016, prin care procurorii au fost informați despre erorile admise frecvent la investigarea infracțiunilor privind viața sexuală și atenționați asupra neadmiterii unor asemenea abateri de legislație pentru viitor, acestea nu urmează a fi luate în considerare, deoarece reclamantul activează în cadrul organelor procuraturii din 28 februarie 2019.

Sub acest aspect, reclamantul a pretins că atât procurorul ierarhic cât și Inspecția procurorilor, nu au vizualizat imaginile video ridicate în cadrul cauzei penale, anume acea probă care a servit drept temei la recalificarea faptelor din art. 172 în art. 175, din Codul penal, motiv pentru care poziția susținută de către aceștia este una nefondată și neprobată.

Referitor la pretinsele alegații, precum că organul de urmărire penală a omis să examineze faptele persoanelor care au filmat și distribuit imaginile video ale faptei prin prisma prevederilor art. 208¹ din Codul penal, reclamantul a precizat că a dat indicație organului de urmărire penală în vederea autosesizării pe marginea faptelor nominalizate, însă urmare a controlului s-a stabilit că organul de urmărire penală nu s-a autosesizat, motiv pentru care procurorul în conformitate cu prevederile art. 265 alin. (3) din Codul procedură penală a întocmit un proces-verbal în care a consemnat cele constatate și concomitent a dispus înregistrarea imediată a autosesizării pentru a începe urmărirea penală.

Din aceste considerente și ținând cont de faptul că în hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor, nu este clar pentru care motive, aspecte de fapt și de drept a fost adoptat un astfel de act administrativ defavorabil, Gheorghii Varvarici a depus prezenta acțiune, solicitând anularea hotărârii nr. 1-81/2021 din 17 august 2021 a Consiliul Superior al Procurorilor „Cu privire la examinarea contestației împotriva hotărârii nr. 3-17/21 din 15 iunie 2021 a Colegiului de disciplină și etică, adoptată în privința procurorului Gheorghii Varvarici”.

Prin hotărârea din 9 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea în contencios administrativ depusă de Gheorghii Varvarici a fost respinsă.

Pentru a hotărâ astfel, instanța de fond a constatat că la adoptarea hotărârii nr. 1-81/2021 din 17 august 2021, Consiliul Superior al Procurorilor și-a exercitat dreptul discreționar de vot, reieșind din circumstanțele de fapt constatate în privința procurorului împotriva căruia a fost intentată procedura disciplinară.

Astfel, Consiliul Superior al Procurorilor a acționat în limitele împuternicirilor acordate de lege, cu respectarea procedurii prevăzute în acest

sens, hotărârea adoptată fiind luată de un organ colegial, ca urmare a analizei faptelor relevante pentru luarea deciziei enunțate, precum și a realizării procedurii de vot.

Instanța de fond a reținut că actul administrativ individual defavorabil contestat este motivat în conformitate cu normele legale unde sunt indicate argumentele care sunt bazate pe o cercetare amplă a materialelor cauzei și a probelor acumulate de Inspekția procurorilor în raport cu poziția părților în procedura administrativă.

Totodată, Consiliul Superior al Procurorilor la examinarea contestației depuse împotriva hotărârii nr. 3-17/21 din 15 iunie 2021 a Colegiului de disciplină și etică nu a făcut concluzii pe substanța raționamentelor reclamantului la efectuarea urmăririi penale, dar a făcut constatări doar ce țin de conduita procesuală a acestuia, la modul în care s-a raportat la atribuțiile funcționale, aspecte care nu interferează cu semnificația intrinsecă procesuală a atribuțiilor procesuale ale unui procuror, fundamentate pe independența acestuia la efectuarea urmăririi penale.

În circumstanțele enunțate, instanța de fond a conchis că actul administrativ individual contestat, hotărârea nr. 1-81/2021 din 17 august 2021 a Consiliul Superior al Procurorilor, prin care reclamantului i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară – avertisment, a fost emisă în conformitate cu legislația în vigoare și cu respectarea principiului proporționalității prevăzut la art. 29 din Codul administrativ. Or, hotărârea de sancționare disciplinară a fost emisă ca urmare a abaterii disciplinare comise de către Gheorghii Varvarici și constatată cu certitudine în cadrul examinării acesteia, în urma sesizării depuse la data de 4 ianuarie 2021 de către Adjunctul Procurorului General, Mircea Roșioru.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea hotărârii enunțate, la data de 29 decembrie 2021, Gheorghii Varvarici, reprezentat de avocatul Dorin Cojocaru a contestat-o cu recurs preliminar, care ulterior la data de 11 aprilie 2022 a fost completat cu motivare, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii recurate ce constituie obiectul prezentului recurs cu emiterea unei noi decizii, de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în acțiunea anexată la dosar, suplimentar invocându-se că aspectele reținute de către prima instanță au fost interpretate greșit, în lipsa oricăror temeiuri legale, iar pe cale de consecință hotărârea nominalizată este una eronată, nefondată, lipsită de suport normativ și factual, rezultată din aprecierea subiectivă și incompletă a legislației în vigoare, urmând a fi casată integral cu admiterea cererii de chemare în judecată.

Or, calificarea juridică a faptei în cadrul cauzei penale în urma căreia Adjunctului Procurorului General, Mircea Roșioru, a sesizat Consiliul Superior al Procurorilor, privind tragerea reclamantului la răspundere disciplinară pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și aplicarea necorespunzătoare a legislației procesuale ce vizează calificarea infracțiunii, a fost efectuată reieșind din probatoriu administrat și propria convingere a procurorului de caz și, respectiv nu constituie temei de aplicare a sancțiunii

disciplinară – avertisment, or, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează. Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Mai mult, doar instanța de judecată, prin eventuală sentință de condamnare/achitare poate decide inclusiv asupra recalificării faptei, la etapa pornirii urmăririi penale fiind suficientă stabilirea preliminară a temeiurilor rezonabile de pornire a urmăririi penale.

Ca urmare, prima instanță s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâre neîntemeiată de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

La rândul său, depunerea cererii de recurs are loc în condițiile situate în art. 245 din același cod, potrivit căruia, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat hotărârea contestată în data de 9 decembrie 2021 (f.d.108,109,126), fiind notificată recurentului Gheorghii Varvarici în data de 16 martie 2022 (f.d.132).

Astfel, depunerea recursului preliminar în data de 29 decembrie 2021, cât și motivarea acestuia prezentată la data de 11 aprilie 2022 sunt în termen.

Consiliul Superior al Procurorilor fiind notificat privitor la depunerea recursului lui Gheorghii Varvarici, la data de 28 aprilie 2022 a depus referință, solicitând declararea acestuia ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului depus de Gheorghii Varvarici, reprezentat de avocatul Dorin Cojocaru, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în

cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor

ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Gheorghii Varvarici, reprezentat de avocatul Dorin Cojocaru.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Gheorghii Varvarici, reprezentat de avocatul Dorin Cojocaru, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron